

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หนังสือพิมพ์เป็นผลผลิตพลอยได้จากการฆ่าสัตว์เพื่อนำมาบริโภค มนุษย์รู้จักการนำเอาหนังสือพิมพ์มาใช้ประโยชน์ตั้งแต่สมัยโบราณ ในสมัยแรก ๆ การเก็บรักษาหนังสือพิมพ์ไม่ให้เน่าเปื่อยทำโดยวิธีตากแห้งแล้วจึงนำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น รองเท้า เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น ในปัจจุบันกรรมวิธีการเก็บรักษาหนังสือพิมพ์ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นมาก มีการใช้สารเคมีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการรักษาหนังสือพิมพ์ไม่ให้เน่าเปื่อย เพื่อให้มีคุณภาพดีเหมาะกับการใช้งานในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งกรรมวิธีดังกล่าวนี้เรียกว่า "การพอกหนังสือ"

การพอกหนังสือเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ผลผลิตจากการเกษตร (Agro-Industry) และเนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมมีการเลี้ยงสัตว์ทั่วประเทศ ทำให้มีหนังสือพิมพ์ป้อนเข้าสู่โรงงานตลอดเวลา ซึ่งเป็นการผลิตต่อเนื่องโดยการนำผลผลิตจากการเกษตร คือหนังสือพิมพ์มาทำเป็นหนังสือพิมพ์คืบ นำหนังสือคืบมาผลิตเป็นหนังสือพอก และนำหนังสือพอกมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง เป็นการก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value-added) ของอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์สูงขึ้น

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์เป็นอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวในการส่งออกตลอดเวลา โดยในปี 2530 มูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 5,533.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2529 ร้อยละ 54.71 (ตารางที่ 1.1) จัดอยู่ในฐานะอุตสาหกรรมการส่งออกที่สำคัญและประเทศไทยก็มีความได้เปรียบทางด้านต้นทุนแรงงาน เนื่องจากอุตสาหกรรมนี้ต้องใช้แรงงานค่อนข้างมากในการผลิต ซึ่งภายในประเทศมีแรงงานจำนวนมากและค่าแรงต่ำ ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ แต่ปัญหาที่สำคัญของอุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์คือ การขาดแคลนหนังสือคืบและหนังสือพอกที่เป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง ทำให้ปริมาณการส่งออกไม่ได้เป็นไปตามที่ต้องการ

ตารางที่ 1.1 มูลค่าการส่งออกหนังสือพิมพ์ นิตยสารและผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ.	ประเภท	หนังสือพิมพ์	นิตยสาร	ผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง	รวม
2526		105.4	201.6	1,246.1	1,553.1
2527		195.3	533.0	1,497.0	2,225.3
2528		223.3	544.7	2,084.7	2,852.7
2529		354.1	599.6	2,623.1	3,576.8
2530		251.4	1,439.1	3,843.0	5,533.5

ที่มา : Foreign Trade Statistics Thailand กรมศุลกากร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากปัญหาดังกล่าว อุตสาหกรรมพอกหนังจึงมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรม
 ชั้นพื้นฐานของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนังในลักษณะการผลิตต่อเนื่อง ซึ่งถึงแม้ได้มีการขยาย
 ตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อรองรับกับความต้องการของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนังทั้งในประเทศ
 และต่างประเทศที่มีความต้องการเพิ่มขึ้นจำนวนมากก็ตาม แต่ก็ยังมีปริมาณไม่เพียงพอกับความ
 ต้องการ ดังนั้น การศึกษาอุตสาหกรรมพอกหนังถึงสภาพการผลิต ต้นทุนและภาวะการตลาด
 ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมพอกหนัง ทำให้สามารถนำข้อมูลที่ได้
 ไปใช้ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและจัดอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อช่วยทำให้การผลิตเป็นไปอย่างมี
 ประสิทธิภาพ มีปริมาณเพียงพอความต้องการของตลาด ซึ่งจะช่วยให้ปริมาณและมูลค่าการส่ง
 ออกผลิตภัณฑ์เครื่องหนังสูงขึ้น ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะ ต้นทุนที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมพอกหนัง
2. นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ต้นทุนของผลิตผลหลักและผลิตผลพลอยได้
3. เปรียบเทียบต้นทุนการพอกหนังระหว่างวิธีการคำนวณต้นทุนขององค์การพอกหนัง
 กับวิธีการคำนวณต้นทุนที่เสนอ
4. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในอุตสาหกรรมพอกหนัง รวมทั้ง เสนอแนวทางแก้ไข

สมมติฐานทางการศึกษา

1. หนึ่งดิบเป็นต้นทุนที่มีสัดส่วนสูงที่สุดในการพอกหนัง
2. การปันส่วนต้นทุนผลิตผลร่วมโดยวิธีแบ่งตามอัตราส่วนมูลค่าขายของผลิตผลร่วม
 เป็นวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการคำนวณต้นทุนหนึ่งพอก
3. ปัญหาที่สำคัญในอุตสาหกรรมพอกหนังคือการขาดแคลนหนึ่งดิบ

ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาเฉพาะอุตสาหกรรมพอกหนัง โคและหนังกระบือ ที่ได้จากการหมักเกลือเท่านั้น ซึ่งหนังดิบที่ใช้ในการพอกหนังส่วนใหญ่จะเป็นหนังประเภทนี้
2. ศึกษากรรมวิธีพอกหนัง เฉพาะกรรมวิธีการพอกโครมและการพอกฟาดเท่านั้น ซึ่งทั้ง 2 วิธีเป็นการพอกหนังที่นิยมกันมากในเชิงพาณิชย์*
3. ศึกษาต้นทุนการพอกหนัง เฉพาะหนังโคพอกโครมขนาดความหนา 1-2 มิลลิเมตร และหนังท้องโคพอกโครมซึ่งเป็นผลิตร่วม หนังกระบือพอกฟาดขนาดความหนา 3-5 มิลลิเมตร และหนังท้องกระบือพอกฟาดซึ่งเป็นผลิตร่วม โดยทำการศึกษาข้อมูลจากองค์การพอกหนัง ประจำวงการผลิตเดือนมีนาคม 2532 เนื่องจากการผลิตครบทุกขั้นตอน**

วิธีการดำเนินการศึกษาและค้นคว้า

1. การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
  - 1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ศึกษาตามโครงสร้างการตลาดอุตสาหกรรมหนังสัตว์คือเริ่มตั้งแต่ผู้รวบรวมหนังดิบในต่างจังหวัด จนกระทั่งถึงผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง โดยการสัมภาษณ์สอบถาม เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
  - 1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาจากเอกสาร บทความ และรายงานการศึกษาวิจัยของราชการและเอกชนที่ได้จัดขึ้น
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกรรมวิธี และต้นทุนการพอกหนัง

ศึกษาและสังเกตการณ์จากการปฏิบัติงานจริงในการพอกหนังแต่ละขั้นตอนโดยละเอียด และมีการสอบถามเจ้าหน้าที่และพนักงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะต้นทุนที่เกิดขึ้น

*วิธีพอกหนังมี 5 วิธี คือ การพอกโครม การพอกฟาด การพอกด้วยสารส้ม การพอกด้วยน้ำมัน และการพอกด้วยฟอร์มาลีน

**หนังที่นิยมพอกโครมขององค์การพอกหนัง คือหนังโคขนาดความหนา 1-2 มิลลิเมตร หนังที่นิยมพอกฟาดคือหนังกระบือขนาดความหนา 3-5 มิลลิเมตร

3. การวิเคราะห์และ เรียบเรียงข้อมูล

นำข้อมูลต้นทุนและอื่น ๆ ที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ต้นทุนออกเป็นผลิตร่วมและผลิตรวมย่อยได้จากการพอกหนังแต่ละชนิด โดยอาศัยหลักเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสม เพื่อที่จะทราบต้นทุนของผลิตรวมแต่ละชนิดได้ถูกต้อง และทำการเปรียบเทียบกับวิธีการคำนวณต้นทุนขององค์การพอกหนัง

4. สรุปผลการศึกษา

นำข้อมูลมาตีความและพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้

5. เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา

รวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นและ เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบต้นทุนการพอกหนังอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ โดยเฉพาะโรงงานพอกหนังของ เอกชนส่วนใหญ่เป็นแบบครอบครัว ยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลเป็นตัวเลข อาจนำหลักเกณฑ์ที่เสนอไปประยุกต์ได้

2. สามารถนำข้อมูลจากการศึกษาไปใช้เป็นฐานในการควบคุมต้นทุน

3. ทำให้สามารถคำนวณราคาสินค้าคงเหลือ และประเมินฐานะของกิจการได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น

4. เป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาต่อเนื่อง เกี่ยวกับอุตสาหกรรมหนังสัตว์